

Dit verslag is geen letterlijke weergave of herhaling van de presentaties. Het verslag biedt de belangrijkste punten van de avond.

Verlag 2^e meedenkbijeenkomst Regionale Energiestrategie (RES) Hoeksche Waard

Op dinsdagavond 21 januari 2020 vond de 2^e meedenkbijeenkomst voor de RES Hoeksche Waard plaats. Dit was de 2e meedenkbijeenkomst van de reeks van 3 geplande bijeenkomsten. Op 18 december 2019 vond de 1e schetsbijeenkomst van de 2 geplande bijeenkomsten plaats. Wij zijn inmiddels op ongeveer de helft van het RES-proces. De opkomst van de 2^e meedenkbijeenkomst was hoger dan bij de 1^e meedenkbijeenkomst. Mede doordat we ook de Waardmakers uitnodigden, waren er meer vertegenwoordigers van maatschappelijke partijen, ondernemers en inwoners aanwezig.

Pitches en verdieping

Tijdens deze 2^e meedenkbijeenkomst werden pitches gegeven door de leden van de Stuurgroep RES, te weten wethouder en voorzitter van de Stuurgroep RES Hoeksche Waard, Piet van Leenen, Heemraad Leo Stehouwer van het Waterschap Hollandse Delta, Diederik Braat namens provincie Zuid-Holland, Paul de Bruijn namens HW Wonen en Aart-Jan Zwartscholten namens Stedin. Elk lid van de Stuurgroep stelde zich in een pitch voor, gaf aan wat zijn rol in de Stuurgroep is en wat zijn organisatie kan bijdragen aan de RES Hoeksche Waard. Tijdens de korte presentaties die hierna volgden, werden de cijfers verder toegelicht; wat is het huidige energieverbruik in de Hoeksche Waard en hoeveel opwek van duurzame energie hebben wij nodig in 2040 om energieneutraal te zijn.

De 3 denkrichtingen

Tijdens de 1^e Schetsbijeenkomst met professionals, zijn 3 denkrichtingen naar voren gekomen, die tijdens de 2^e meedenkbijeenkomst verder werden toegelicht. De 3 denkrichtingen, te weten: Randen en entrees van de Hoeksche Waard, Dorpsranden van de Hoeksche Waard en Energiepolders van de Hoeksche Waard, werden per zaal met aanwezigen besproken. Iedereen kon vragen stellen aan de deskundigen en zowel schriftelijk als mondeling aangeven wat hij/zij als de kansen en ziet voor de 3 denkrichtingen. En meegedacht is er, er zijn maar liefst 150 ingevulde kaarten ingeleverd.

Inventarisatie en focus

Jelle Hatendoorn van het bureau Over Morgen besprak de opgave, wat is er al aan duurzame energie in de Hoeksche Waard en wat is de focus voor 2030. In de regio Hoeksche Waard staan na uitvoering van alle lopende plannen 28 windturbines, die gezamenlijk evenveel elektriciteit opwekken als 12 grote (5MW) windturbines en ca. 50 hectare zonnepark. Er is namelijk een aantal factoren dat meespeelt bij het opwekken van duurzame energie door windturbines en zonneparken, zoals de grootte en de volasturen van de windturbines en de positionering van de zonnepanelen.

Om in 2040 energieneutraal te zijn, zoals de door de gemeenteraden van de 5 voormalige gemeenten doelstelling stelt, moet je evenveel duurzame energie opwekken als je gebruikt. Dit gaat dan niet alleen over het gebruik van elektriciteit in de gebouwde omgeving zoals woningen, maar ook bijvoorbeeld voor de industrie, binnenvaart en andere vervoersmiddelen. Omdat in 2040 naar verwachting een deel van de scheepvaart, vrachtverkeer en personenauto's niet overgestapt is op duurzame energiebronnen, moet dit gecompenseerd worden. Dit wordt opgelost door een combinatie van windturbines, zonneparken en eventueel andere innovaties. De wind waait namelijk niet altijd als de zon schijnt en andersom. Dit betekent echter wel dat, als in de periode 2040-2050 wel door particulieren en bedrijven wordt overgestapt op duurzame energiebronnen, de Hoeksche Waard energieleverend wordt. Dan wordt er immers meer opgewekt dan er verbruikt wordt.

Dan blijft de vraag over, waar we ons voor 2030 in de Hoeksche Waard oprichten. We kunnen een rechte lijn van 2020 naar 2040 trekken tussen de huidige duurzame opwekking

2020 en de benodigde opwek in 2040. Dan zien wij dat er in 2030 ongeveer 25 windturbines van 5MW en 230 hectare zonnepark gerealiseerd moeten zijn. Belangrijk blijft dat we in het RES- traject rekening houden met de landschappelijke waarden van de Hoeksche Waard wanneer we windturbines en zonneparken realiseren.

Toelichting op de 3 denkrichtingen

Pieter Schengenga van HNS Landschapsarchitecten besprak als landschapsarchitect de 3 denkrichtingen. Deze 3 denkrichtingen zijn tot stand gekomen aan de hand van de input van de 1^e schetsbijeenkomst, waarbij verschillende professionals uit de Hoeksche Waard waren betrokken. Het kan ook zo zijn dat er uiteindelijk een mix ontstaat van deze denkrichtingen. Daarnaast kunnen de denkrichtingen ook goed gekoppeld worden aan andere maatschappelijke opgaves.

Na de inhoudelijke toelichtingen was het tijd om mee te denken. Er werd in 3 verschillende zalen gepraat over de denkrichtingen. Er konden vragen gesteld worden en op kaartjes konden de aanwezigen aangeven welke kansen en bedreigingen zij voor de betreffende denkrichting zien.

Denkrichtingen:

1. Randen en entrees van de Hoeksche Waard

Deze denkrichting bouwt door op bestaande windturbines en het bestaande gedachtegoed, door deze verder in te vullen en windparken uit te breiden met meer windturbines en/of te combineren met een zonnepark.

Het eilandkarakter van de Hoeksche Waard wordt versterkt door de randen en de entrees van de Hoeksche Waard te accentueren met windturbines en zonneparken.

2. Dorpsranden van de Hoeksche Waard

Bij deze denkrichting worden wind- en zonneparken gezien met het karakter van een gebouw. De wind- en zonneparken sluiten aan bij logische structuren. Deze denkrichting biedt ruimte voor dorpscoöperaties, zodat de baten ten goede komen aan lokale ontwikkelingen.

Langs de randen van de dorpen wordt duurzame energie opgewekt en meerdere kleine dorpen kunnen gezamenlijk grote investeringen zoals energieprojecten realiseren.

3. Energiepolders van de Hoeksche Waard

De Hoeksche Waard is opgebouwd uit polders en bij deze denkrichting wordt op het niveau van de polder een energieconcept ontwikkeld.

Dit kan samen gaan met nieuwe samenwerkingen en maakt het ook interessant om collectief te investeren in duurzame energie.

Korte algemene samenvatting van de reacties op de denkrichtingen

Alle reacties op de 3 denkrichtingen zijn verwerkt. Hierbij alvast een korte algemene samenvatting van de reacties:

Onderzoek de verschillende technologieën en kijk verder dan alleen zon en wind

Er zijn veel suggesties gedaan voor de verschillende technologieën, met voornamelijk de boodschap om verder te kijken dan alleen zon en wind. De ideeën lopen uiteen van kerncentrales, aquathermie en draaiende zonnepanelen tot metaalverbranding. Deze ideeën gaan over elektriciteit en warmte en gaan vaak ook over het gebruiken van het in en rond de Hoeksche Waard aanwezige water (om energie mee op te wekken of als locatie voor wind- en zonnepark).

Betrek de bewoners

Er worden veel zorgen uitgesproken over de aantasting van het landschap en de leefbaarheid van de Hoeksche Waard. Veel wind- en zonlocaties tasten het landschap aan en creëren versnippering. Om dan draagvlak/-kracht te creëren, moet er veel en goede informatie verstrekt worden. De bewoners willen betrokken worden, een kans hebben om te investeren en de opbrengsten moeten lokaal terugvloeien. Er wordt ook een aantal keer geopperd om als bewoners of boeren een coöperatie op te richten (of dit te stimuleren). Er worden ook specifieke locaties aangedragen.

De bedreigingen

Qua bedreigingen heeft men het vooral over de beperkte netcapaciteit, beperkt draagvlak, financiële haalbaarheid en de veiligheid en sommigen hebben het ook over (provinciaal) beleid en de onlangs vastgestelde Omgevingsvisie Hoeksche Waard als bedreiging.

Vragen over het proces en de inhoud

Er werden ook verschillende vragen gesteld over onder andere het proces en de inhoud. Er is bijvoorbeeld behoefte aan meer getallen (zoals rendementen, opbrengsten). Er is behoefte aan een kennisbank.

Maak een combinatie van de denkrichtingen

Men heeft het ook over een combinatie van de verschillende denkrichtingen, omdat niet elke polder bijvoorbeeld geschikt is voor een energiepolder.

Algemene samenvatting per denkrichting

Randen en entrees van de Hoeksche Waard

Op de 1^e denkrichting (Randen en entrees van de Hoeksche Waard) werd nieuwsgierig gereageerd. Men zag hier de logica van in, maar sommigen vonden dat de omwonenden niet weer van nieuwe wind- of zonneparken last moeten hebben. Er werd een kans gezien bij de Rijksweg en dit kan dan eventueel gecombineerd worden met wind- en zonneparken bij de randen en entrees van de regio. Rondom de A29 wordt het vaakst genoemd, maar ook op de dijken en zon op de binnendijk of achter de dijk.

Dorpsranden van de Hoeksche Waard

Bij de bespreking van de 2^e denkrichting (Dorpsranden) werden veel nieuwe innovaties voorgelegd en ontstond er ook een discussie. Sommigen wilden liever geen wind- of zonneparken in de buurt van woningen, maar wel in de buurt van industrieterreinen. De Rijksweg A29 werd genoemd als optie om daar wind- of zonneparken langste realiseren.

Energiepolders van de Hoeksche Waard

Op de 3^e denkrichting (Energiepolders) werd over het algemeen positief gereageerd, met name omdat mensen de kans zagen bij deze denkrichting om hierin ook zelf te participeren. Er zijn ook al concrete voorstellen gedaan, die heel goed binnen deze denkrichting vallen. Wel moet er goed gekeken worden hoe we de polders koppelen en hoe we omgaan met het overschot aan energie.

De landschapsarchitecten gaan aan de slag met alle reacties op de 3 denkrichtingen

Wij kijken terug op een mooie avond waarbij wij veel konden leren van de kansen en bedreigingen die de aanwezigen zagen bij de 3 denkrichtingen. De landschapsarchitecten gaan komende weken aan de slag met alle reacties die bij de 1e schetsbijeenkomst en 2e meedenkbijeenkomst zijn gegeven. Van alle ingebrachte punten wordt er een consistent ruimtelijk verhaal voorgelegd aan alle betrokkenen in de volgende, 2e schetsbijeenkomst en vervolgens in de 3e meedenkbijeenkomst. Daarnaast wordt het ruimtelijke verhaal ook nog voorgelegd aan de Waardmakers tijdens een bijeenkomst die wij in maart organiseren.

Vervolg

De 3^e en tevens laatste meedenkbijeenkomst is op 24 maart. Tijdens deze bijeenkomst gaan wij ook meer in op het warmtespoor. Tot dan!

